

TIL VÅRE PARTNERE OG STØTTESPILLERE STATUSRAPPORT 2018

Et innblikk i hva du har bidratt til

SOS
BARNEBYER
Et trygt hjem for alle barn

MARIT BJØRGEN:

— Jeg kan ikke tenke
meg noe viktigere enn
å gi barn et trygt hjem

INNHold STATUSRAPPORT 2018

Tallene som teller
SIDE 3

FNs bærekraftsmål
SIDE 9

Marit Bjørgens reise
SIDE 5

Samarbeid og
næringsliv
SIDE 11

Stort og smått
SIDE 17

Omsorgseffekten
SIDE 19

Utdanning
SIDE 13

Hvem er vi
SIDE 21

Flyttet inn i
barnebyen
SIDE 15

Sterk vilje til nytenkning

Legestudenten Hermann Gmeiner begeistret og forarget etterkrigs-Østerrike med sine innovative tanker om at det var en god investering å sørge for at foreldreløse barn fikk vokse opp i en familie, i stedet for på institusjon.

Nå, nesten 70 år senere, er det fremdeles en sterk vilje og evne til innovasjon i SOS-barnebyer. For

å oppfylle vårt oppdrag overfor både barn og samfunn, må vi være årvåkne og interessert i å utvikle og tilpasse våre tiltak. Det er nødvendig for at vi skal kunne møte behovene til barn og 570 lokalsamfunn verden over på best mulig måte. Verden har utviklet seg og endret seg enormt siden Gmeiner etablerte SOS-barnebyer

Vår nye internasjonale strategi sier at vi skal nå ut til mange flere barn og familier, og jobbe målrettet for at myndigheter verden over bedre skal oppfylle barns rett til beskyttelse og omsorg. Slike ambisjoner krever en optimal organisasjon. Det innebærer at vi vil konsentrere oss om innsats rundt det som er vår kjernevirksomhet – nemlig å sørge for at barn får vokse opp med omsorg i en stabil familie. Vi skal utvide og videreutvikle måten vi jobber på, for å kunne tilby fleksible løsninger og et mangfold av tiltak.

Våre ambisjoner på vegne av barna krever også støttespillere

med et brennende ønske om å være med på å skape endring. Som for eksempel OBOS, hvor konsernsjef Daniel Kjørberg Siraj er tydelig på at samarbeid handler om mer enn milde gaver.

– Vårt engasjement handler ikke om velgjørenhet. Det handler om å skape endring. Ja, vi skal tjene penger, vi skal bygge boliger og vi skal lykkes forretningsmessig. Men det som tenner alle, er engasjementet utover oss selv, sier Daniel Kjørberg Siraj.

Med vår felles innsats kan vi nå målet med å kunne gi enda flere barn en stabil oppvekst og utviklingsmuligheter.

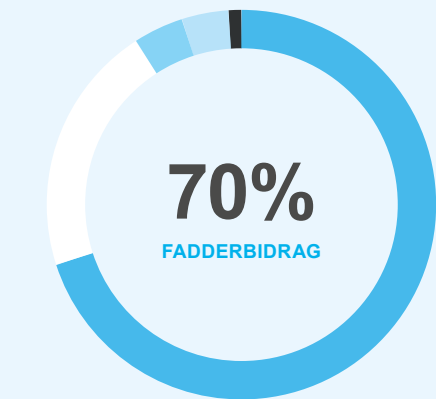
GENERALSEKRETÆR
SOS-BARNEBYER

Tallene som teller

Omsorg i en stabil familie løfter barn, familier og fremtidige generasjoner ut av fattigdom. I SOS-barnebyer ser vi effekten av omsorg hver dag.

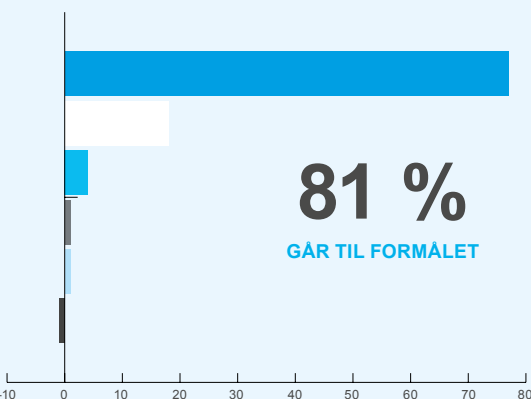
Aktivitetsregnskapet per 31.12.2017

INNTEKTER SOS-BARNEBYER NORGE

- Fadderbidrag 70 %
- Andre innsamlede gaver og bidrag 21 %
- Tilskudd 4 %
- Inntektsskapende aktiviteter 4 %
- Finansinntekter 1 %

FORBRUK AV MIDLER SOS-BARNEBYER NORGE

- Til internasjonale program 77 %
- Kostnader til anskaffelse av midler 18 %
- Til nasjonale program 4 %
- Til informasjon og samfunnskontakt 1 %
- Administrasjonskostnader 1 %
- Til formålskapital -1 %

81 %
av barna i våre program klarer seg bra på skolen

36 %
av familiene som deltok i familieprogram i 2017 klarer seg nå på egen hånd

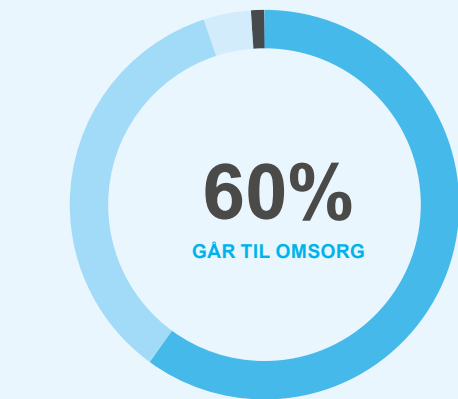
74 %
av ungdommer (over 18 år) er selvhjulpne når de går ut av omsorgsprogrammet.

84 %

av barna som er vokst opp i en SOS-familie og 79 prosent av dem som har fått støtte gjennom et familieprogram, gjør det bra i hele seks av åtte parametere på livskvalitet.

*Tall fra Boston Consulting Group undersøkelse i syv land

FORDELING AV MIDLER TIL PROGRAM INTERNASJONALT

- Omsorg 60 %
- Utdanning 35 %
- Helse 4 %
- Nødhjelp 1 %

91 %
av de som vokste opp i en SOS-familie og selv har barn, skårer høyt på alle områder. Dermed videreføres effekten av god omsorg til neste generasjon.

*Tall fra Boston Consulting Group undersøkelse i syv land

SOS-FAMILIEPROGRAM

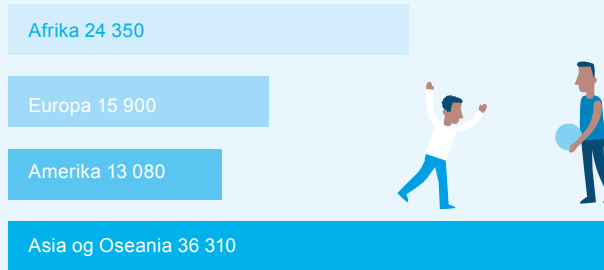
505 500

Så mange barn og voksne når vi i våre forebyggende program.

SOS-FAMILIER

89 640

Så mange barn og unge bor i SOS-familier, eller deltar i ungdomsprogram.

Latter og glede da Marit Bjørgen og barna i barnebyen laget en film for å promotere Skolejoggen.

Marit Bjørgens reise

I april reiste Marit Bjørgen til Zambia i Afrika for å lære mer om hvordan SOS-barnebyer jobber. Det ble en sterk opplevelse.

– Det er vanvittig godt å se at arbeidet SOS-barnebyer gjør fungerer. Jeg kan ikke tenke meg noe viktigere enn å gi barn et trygt hjem, sier Marit Bjørgen.

Tidenes mestvinnende vinterolympier har støttet SOS-barnebyer i en årrekke, både som fadder og ambassadør for Skolejoggen. I april fikk Bjørgen mulighet til selv å se resultatene av arbeidet SOS-barnebyer gjør. I møte med barna i Livingstone ble kontrasten til eget liv stor.

– Jeg tenker på hvor godt Marius (2) har det. Her i Zambia er det mange barn som ikke har den omsorgen og de mulighetene han har. Det er vondt å se, sier Marit Bjørgen.

Babette mistet alt

Hun sitter utenfor det lille huset til Babette, som mistet foreldrene sine da hun var liten. For fire år siden døde også bestemoren og Babette ble alene igjen. Da 18-åringen selv ble gravid, ble livet enda vanskeligere.

– Jeg var så fortvilet. Hvordan skulle jeg klare å fortsette på skolen samtidig som jeg skulle bli mor? Jeg visste ingenting om å ta vare på en baby, eller hvordan jeg skulle finne mat til barnet, sier Babette.

Støtte fra SOS-barnebyer

Babette er en del av SOS-familieprogrammet, som styrker familier i krise. Hun og Noah på tre måneder

får mat og psykologisk støtte, i tillegg har SOS-barnebyer reparert huset hennes. Støtten gjør at hun nå klarer å fortsette på skolen.

– Noen kvelder tenker jeg på hvordan livet skal bli. Jeg sier til meg selv at jeg må jobbe hardt på skolen, sånn at jeg én dag kan bli noe. Da kan jeg gi sønnen min et godt liv, og ikke et liv med panikk og slit, sier Babette, som drømmer om å bli journalist.

– Du er sterk. Jeg tror du klarer det, sier Marit Bjørgen.

– Jeg hadde vært redd

Etterpå, da Marit Bjørgen rusler bortover den humpete veien fra huset til Babette, utdyper hun:

Marit Bjørgen og Babette (18), som har mistet foreldrene sine og nylig ble mor.

1. - Som enkeltmennesker har vi mulighet til å hjelpe andre, sier Marit Bjørgen.
2. Her er «banken» som Ezelia bruker i spare- og lånegruppen. Den har endret manges liv.
3. Sterke møter med barna i lokalmiljøet i Livingstone, hvor SOS-barnebyer jobber med familier i krise.
4. Barnebyen i Livingstone består av 15 SOS-familier med nesten 160 barn og unge

Lunsj i SOS-familien til fadderbarnet Chanda, hvor Marit Bjørgen spiser Nshima, som hun har vært med på å lage. Til høyre er SOS-mor Rebecca Chonta.

– Jeg synes det er imponerende at Babette har så sterk vilje og ønske om å endre livet, og at det er mulig ved den støtten hun får gjennom SOS-barnebyer. Jeg spurte om hun var redd, men hun var ikke det. Det hadde jeg vært. Jeg ble selv mamma som 35-åring og synes det var tøft. Jeg kan bare prøve å forestille meg hvordan det er å være 18 år og alene her, sier Bjørgen.

Styrker 2000 barn

SOS-barnebyer jobber med 374 familier med nesten 2000 barn i lokalmiljøene i Livingstone. I tillegg til Babette, møter Marit nibarnsmoren Ines som har fått alle sine barn tilbake på skolen ved å selge boller på markedet. Ezelia som har endret livet til mange hundre mennesker gjennom å starte fem spare- og lånegrupper. Og Judith som snart kan ta med seg barnebarna og flytte inn i et nytt hus. Tiden på gaten er forbi. Alle har de klart å snu livet sitt gjennom konkrete tiltak i SOS-barnebyers forebyggende familieprogram.

Marit Bjørgen legger ikke skjule på at reisen til Zambia gir mange sterke inntrykk.

– Jeg så hvor mange flere det er

som trenger støtte, som ikke har tilgang på mat, skole og omsorg. Som enkeltmennesker har vi mulighet til å hjelpe andre, og den er det viktig at vi benytter oss av. Det nytter å bidra, sier Marit Bjørgen.

Den viktige tryggheten

Hun har selv erfart hvor viktig trygghet er som grunnstein i livet.

– Trygghet er det ordet jeg forbinder sterkest med min egen oppvekst. Jeg er vokst opp med foreldre som så meg, trøstet meg og utfordret meg. Uten den tryggheten, ville jeg aldri vært der jeg er i dag, sier Marit Bjørgen.

Hun besøkte også SOS-barnebyen i Livingstone. Den består av 15 SOS-familier med nesten 160 barn og unge. I Zambia er over 46 prosent av befolkningen under 15 år. Hiv- og aidsraten er blant de høyeste i verden, og 1,4 millioner barn er foreldreløse.

– Her bor det barn som kommer fra veldig vanskelige kår. Tidligere har de kanskje ikke hatt noen ting. Ingen kjærlighet eller omsorg. Da er det godt å se den omsorgen de får fra SOS-foreldrene sine. Her har de det godt, de får kjærlighet, de har mulighet til å gå på skole, få tak over

hodet, nok mat, seng, dusj og toalett, sier Marit Bjørgen.

Møtte fadderbarnet

I fjor løp over 21 000 norske barn Skolejoggen – et løp i solidaritet med barn uten omsorg. I år får elevene drahjelp av barna i SOS-barnebyen. Sammen med Skolejogg-ambassadør Bjørgen spilte de inn en film, som skal vises i norske klasserom i høst.

En av dem som gledet seg aller mest til Marit Bjørgen kom, var Chanda (16). Ikke fordi hun er verdenskjent, men fordi hun er hans fadder. I møte med Marit strekker han armene frem og gir henne en klem.

– Det er godt å se deg, sier Marit.

– Det er godt å se deg også, sier Chanda.

Helt siden SOS-barnebyen åpnet, har Marit vært fadder for ham. Da var Chanda seks år gammel.

– Jeg var veldig spent på å møte ham, jeg har jo fått oppleve ham gjennom brev og bilder i mange år. Men det er spesielt å møte ham i virkeligheten, sier Marit.

Navnene til barna er endret av hensyn til personvernet.

Sammen oppnår vi disse bærekraftsmålene

FNs bærekraftsmål

Åtte bærekraftsmål som er særlig viktige for SOS-barnebyers arbeid.

Bærekraftsmål	Utfordring:	Hva gjør SOS-barnebyer og hvilken effekt har det?
#1 Utrydde fattigdom	Fattigdom er den viktigste årsaken til at familier bryter sammen og barn blir overlatt til seg selv.	SOS-barnebyer bygger kapasitet hos familier og lokalsamfunn slik at de selv blir i stand til å bryte fattigdomsspiralen. Sammen med partnere styrker vi familier slik at de kan skaffe en stabil inntekt og løfte seg selv ut av fattigdom og utenforskap.
#3 God helse og livskvalitet	Barn uten foreldreomsorg lever med dårligere helse sammenlignet med andre barn. En trygg og stabil familie er det beste utgangspunktet for å beskytte barn og sikre dem et helsetilbud.	SOS-barnebyer jobber for å sikre barn stabile oppvekstvilkår, som også omfatter anstendig boforhold, riktig ernæring, helseoppfølging og -behandling av barn og omsorgspersoner. I flere land leverer SOS-barnebyer ulike helsetjenester, inkludert svangerskapsomsorg og psykiske hjelpetiltak som er mangelfulle mange steder.
#4 Utdanning	Barn uten omsorg i en stabil familie mister i stor grad muligheten til skolegang, på grunn av manglende registrering, økonomisk årsaker og mangel på oppfølging fra voksne.	SOS-barnebyer sørger for at både gutter og jenter får tilgang til utdanning av god kvalitet. Vi endrer holdninger, og gjør omsorgspersoner i stand til å skaffe inntekt slik at barna kan gå på skole i stedet for å jobbe. Vi har relevante utdannings- og læringsprogrammer rettet mot hele lokalsamfunnet. I krig og katastrofer sørger vi for trygge soner hvor barn kan leke og lære. Vi jobber også for å bedre læreforholdene og avskaffe fysisk avstraffing i skolen.
#5 Likestilling	Der barn har det ille, har jenter det verst. Jenter fra marginaliserte familier risikerer å bli utsatt for vold og dårlig helse, fratatt muligheten til skolegang, giftet bort og/eller få barn tidlig. Hvis kvinner får større innflytelse på familiens økonomi, prioriteres mat, helse og skolegang i større grad.	SOS-barnebyer jobber i familier og lokalsamfunn for å endre negative holdninger om jenters rettigheter, muligheter og verdi. Vi styrker familier slik barna kan gå på skolen, og stiller krav til at også jenter skal få skolegang. Gjennom vårt likestillingsprogram Grieg Gender Challenge styrkes jenters tilgang til god og relevant utdanning.
#8 Bærekraftig økonomisk vekst og arbeid for alle	Arbeidsledighet, ustabil og utilstrekkelig inntekt svekker sterkt familiers muligheter til å gi barna god omsorg.	Sammen med partnere sørger SOS-barnebyer for at unge og voksne med omsorgsansvar får relevant yrkesutdanning eller -opplæring, og støtte til etablering av bedrift. Vi styrker unge mennesker slik at de blir mer attraktive på arbeidsmarkedet.
#10 Redusere ulikhet i og mellom land	Barn og unge uten voksne omsorgspersoner har større risiko for å oppleve brudd på sine rettigheter, gå glipp av nødvendig samfunnsinformasjon, mangle tilgang til skole- og helsetilbud og erfare utenforskap.	SOS-barnebyer jobber for lover og praksis som skal sikre like rettigheter til utdanning og helsetilbud for alle og forhindrer stigmatisering, utestenging og diskriminering. Vi legger til rette for at familier og lokalsamfunn kan bryte spiralen av fattigdom og utenforskap, slik at fremtidige generasjoner kan bli aktive samfunnsaktører. Økt utdanningsnivå og sysselsetting bidrar til å redusere ulikheter globalt.
#16 Fred, rettsvern og sterk forvaltning	Vold er en viktig årsak til at barn mister omsorg fra foreldrene eller blir flyttet fra familien sin. Barn som er uten omsorg er også mer utsatt for vold. Mange land mangler beskyttelsessystemer for barn.	SOS-barnebyer jobber for at barn skal få vokse opp med beskyttelse, gjennom å styrke familier og gi råd og veiledning om barns rettigheter og foreldrerollen. Vi støtter myndigheter i etablering av gode beskyttelsessystemer for barn, og arbeider med å bedre kvaliteten på alternativ omsorg. Vi gir barn og voksne opplæring i å oppdage og rapportere om vold og overgrep.
#17 Globale partnerskap for bærekraftig utvikling	Barn uten stabil voksenomsorg blir stående utenfor bistandstiltak. Skal verdenssamfunnet oppfylle løftet om leave no one behind, må også barn uten omsorg inkluderes i tiltak som skal skape utvikling og varig positiv endring. Dette er ikke mulig uten gode samarbeidspartnere.	SOS-barnebyer jobber for at barns rett til omsorg skal prioriteres i norsk utviklingspolitikk, og at det settes inn ressurser som styrker familie og lokalsamfunn. Sammen med internasjonale partnere jobber vi med å sørge for bedre data slik at alle barn, deres livssituasjon og behov registreres og teller med i utarbeidelse av tiltak for utvikling. Å investere i at barn får omsorg er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Bra for samfunn = bra for business

Det som er bra for samfunnet, er som oftest også gunstig for bedriften. Næringslivet spiller en nøkkelrolle for å løse samfunnets utfordringer, og mange erfarer at gjennom å bidra til utvikling av samfunnet, skapes nye vekstmuligheter for bedriften selv.

FNs høyaktuelle bærekraftsmål er for mange bedrifter en gylden anledning til å aktualisere samfunnsansvaret, inngå nye partnerskap og gripe nye forretningsmuligheter. Flere av SOS-barnebyers næringslivspartnere styrer sitt partnersamarbeid mot spesifikke bærekraftsmål, for eksempel utdanning eller sosial utjevning. Andre ser at de kan bidra med produkter, tjenester og innovasjon som hjelper verden med å nå målene. – Jeg vil være med på å påvirke samfunnsutviklingen, sier Elisabeth Grieg i Grieg Gruppen, mangeårig partner av SOS-barnebyer. Virksomheten jobber strategisk med å implementere FN's bærekraftsmål i alle ledd, og har i samarbeid med SOS-barnebyer særlig vært en pådriver for å fremme jenter og kvinners muligheter i en rekke land.

Sosio-sponsing øker fortsatt

Mange bedrifter velger å aktivere samfunnsansvaret gjennom et samarbeid der de på ulikt vis bidrar til viktige og relevante formål. Sosio-sponsing – samarbeid med ideelle organisasjoner, som for eksempel SOS-barnebyer – øker jevnt og

utgjorde ifølge Sponsor Insight 12 prosent av det totale norske sponsor-markedet i 2017 (der idrett/fotball innehar fortsatt klart størst markedsandel). 57 prosent av sponsorbedriftene oppgir samtidig at samfunnsansvar er en sterk motivasjon for å inngå samarbeid.

Effekten av samfunnsansvar

Å «kjøpe seg god samvittighet» er altså sjelden en hensikt hos dagens bedrifter når de skal stake ut kursen for sitt samfunnsansvar. Evnen til å påvirke og støtte opp om relevante utviklingstiltak er derimot inngangen for de fleste. Samfunnsansvar er heller ikke ensbetydende med bedre omdømme, flere lojale kunder, mer motiverte medarbeidere eller nye kloke hoder som ønsker å jobbe for deg. Men det *kan* gi en slik effekt, noe flere av SOS-barnebyers partnere erfarer. Når samfunnsansvaret kommuniseres på en måte som engasjerer, levendegjør verdisettet og imøtekommer forventningene som preger dagens og morgendagens medarbeidere og forbrukere, er mulighetene gode for å lykkes.

FOTO: ODA HVEEM

“
*Jeg vil være med på å påvirke
samfunnsutviklingen.*

Elisabeth Grieg, Grieg Gruppen

”

Oppvekst med stabil omsorg fra foreldre eller andre som kan ta voksenansvar er helt nødvendig for at barn skal få tilgang til og utbytte av skolegang.

– Vi må løfte blikket ut av klasserommet

Flere barn enn tidligere begynner på skolen. Men den globale skolesatsingen innfrir likevel ikke. I de fattigste landene er det svært mange barn som har så godt som ingen nytte av skolegangen.

I de fattigste landene har svært mange barn så godt som ingen nytte av skolegangen. I Afrika sør for Sahara er resultatene av skolesatsingen de senere årene nedslående. 88 prosent av de som er barn eller unge i dag, kommer ikke til å oppnå tilfredsstillende ferdigheter i lesing.

Undersøkelser blant ungdoms-skoleelever i flere land i Afrika sør for Sahara viser at:

- Tre av fire kan ikke telle til mer enn 80.
- Fire av ti klarer ikke enkle regnestykker som 3 + 4.
- Mellom fem og åtte av ti kunne ikke svare på ett eneste spørsmål fra en tekst de hadde lest. Mange klarte ikke å lese et eneste ord.

Hjemmesituasjonen avgjørende

I tillegg til mangel på utstyr og dårlig kvalitet på undervisningen peker Verdensbanken på to årsaker som begge handler om barnas omsorgssituasjon:

- Mange elver er underernærte og har generell dårlig helse.

- Hjemmemiljøet og familien barna vokser opp i er så fattig og elendig at de ofte både fysisk og mentalt henger etter i utviklingen.

Trenger omsorg for å utvikle seg

Barns utvikling skjer ikke av seg selv. Barn er totalt avhengige av beskyttelse, næring, stimuli, trygg tilknytning og omsorg fra tilstedeværende voksne. Oppvekst hvor dette mangler kan gi barn livslange problemer med læring, adferd, fysisk- og psykisk helse. Oppvekst med stabil omsorg fra foreldre eller andre som kan ta voksenansvarer helt nødvendig for at barn ikke bare skal få tilgang til, men også utbytte av skolegang.

– Løft blikket

Utdanning til det brede lag av befolkningen er nødvendig for et hvert lands utvikling. Men det holder ikke å bygge skoler og ansette flere lærere for å få utdanningsnivået opp, påpeker leder for SOS-barnebyers familieprogram i Malawi Philip Tegha.

– I dag går ekstra utdanningsmidler i Malawi hovedsakelig til å styrke skoler. Men vi må løfte blikket ut av klasserommet. Vi når aldri bærekraftsmålet om god utdanning til alle jenter og gutter hvis majoriteten av barna ikke tilegner seg den mest grunnleggende kunnskapen.

Gratis mat er ikke eneste løsning

Gratis skolemat er et mye brukt tiltak for å få barna til å komme på skolen, og norske myndigheter støtter flere skolematprosjekter i landet. Også SOS-barnebyer har tiltak med lunsjservering i noen kritiske måneder i året. Men erfaringene fra Malawi

viser at det ikke nødvendigvis gir ønskede resultater, ifølge Tegha. – Det er riktig at flere barn kommer på skolen når det er gratis lunsj. Men de går hjem igjen så snart de har spist, fordi familien deres er avhengig av at barna hjelper til med å skaffe mat, nødvendig inntekt til familien eller passe på søsken. Så ja, barna kommer innom skolen – men de lærer ikke nødvendigvis noe mer.

Stryke familiene er løsningen

Tegha mener løsningen på skolekrisen i mange av områdene i Afrika sør for Sahara er å investere

i familien til barna. Slik at barn har anstendige og stabile oppvekstforhold fra starten av. Med voksne omsorgspersoner som kan støtte dem gjennom skoleårene slik at de faktisk lærer det de trenger for å kunne bli ressurssterke voksne. – Alle barn tilhører en familie. Men hvor mye har vi investert i familien for at barnet skal lære? Man lærer ikke bare på skolen, men også i hjemmet. I dag går 90 prosent av satsingen på utdanning til skolen. Nesten ingen ting til familiene og lokalsamfunnet. Vi vil få mye mer igjen hvis vi bruker penger også på familiene, slår Philip Tegha fast.

„
Vi når aldri bærekraftsmålet om god utdanning til alle jenter og gutter hvis majoriteten av barna ikke tilegner seg den mest grunnleggende kunnskapen.
”

Philip Tegha, SOS-barnebyer i Malawi

– Her får barna lov til å bygge et nytt liv

Kristine Storli Henningsen, også kjent som antisupermamma, tok med hele familien og flyttet inn i en SOS-barneby i en måned.

SOS-barnebyer har gjort foreldrerollen til en profesjon, med ansatte SOS-foreldre over hele verden. I mars flyttet Kristine S. Henningsen inn i en barneby i Nepal, for å finne ut av nettopp dette: Hva er det viktigste for å lykkes i foreldrerollen og familielivet? Og hvordan kan omsorg endre liv?

Dette er hennes historie:

«Barn trenger to ting for å vokse og blomstre: Trygghet og grenser – og i dette ligger også kjærlighet.

Overalt i SOS-barnebyer blir vi møtt av det samme: Åpenhet, smil og raushet. Husly og mat, varme og tilhørighet. Føl deg som hjemme. Alt mitt er ditt. I huset til nabokona vår, SOS-mor Sabitre, hersker ro, omsorg, humor. Det smitter over på barna. Det er vanskelig, nærmest umulig, å forestille seg hva mange av dem har vært gjennom.

I tillegg til å være en fantastisk mor for sine åtte SOS-barn, tok hun også mine gutter umiddelbart under sine vinger. Det undret meg mang en gang hvordan hun klarte å beholde roen når det sto på som verst.

Takk til SOS-mødrene

Guttene mine innser nok ikke at disse barna ikke er helt vanlige lekekamrater. Det er en veldig harmoni her, og svært lite som tyder på at noen av barna har hatt det vondt. Og det er jo mye grunnet SOS-mødrene, som vier livene sine til å hjelpe, slik at ingen barn vokser opp alene.

– Det hjelper ikke å bli sint, svarte Sabitre. – Jeg må heller forsøke å forstå hva disse barna har vært gjennom. Mange av dem har aldri hatt en egen tallerken. Sett en seng. Fått en klem. Gått på skole. Jeg kan ikke forvente det samme av dem som av

FAKTA

Kristine S. Henningsen er kjent for mange i Norge gjennom foredrag, bøker og blogg. Sammen med mannen, Sven Inge Henningsen, driver hun www.forfatterskolen.no. Ekteparet og deres tre sønner bodde i SOS-barnebyen som en del av vårt samarbeid.

de andre. Men det vil komme, med tid og tålmodighet.

Mistet grunnfjellet

– Vi snakker med rolig stemme og utfører våre daglige oppgaver. Etter hvert vil de gjøre det samme. Og jo mer vi fokuserer på det gode i dem, fremfor det motsatte, jo mer vil de selv fokusere på dette, sier hun.

De fleste av barna i barnebyen har opplevd å miste det barn over hele kloden er aller mest redd for å miste: Mamma og pappa. Selve grunnfundamentet i livet. Alt som er trygt og kjært.

I SOS-barnebyer får barna et hjem, med en omsorgsfull mor og søsken. Biologiske søsken, hvis de har, og nye søsken. En seng. Mat. Hjelp til lekser. Mulighet for å få en utdanning og bygge et liv etter SOS-barnebyer. Og det nytter. Barna blir ressursterke voksne som kan gi tilbake til samfunnet sitt.»

Oppholdet i SOS-barnebyen i Nepal betydde mye for hele familien. – Jeg vil at barna mine skal forstå at verden er større enn gatekjøkkenet på hjørnet, sier Kristine S. Henningsen.

ALLE FOTO: NINA RUUD

Nødhjelp 2018

I 2018 driver SOS-barnebyer nødhjelpsprogrammer og tiltak for barn og familier på flukt i 23 land og territorier.

Bosnia og Herzegovina er blant stedene hvor vi nå trapper opp hjelpen. I tillegg til utdeling av alt av hygieniske artikler og bleier, skal vi i samarbeid med andre opprette trygghetssoner for barn og andre tjenester for familier i flyktningeleire på grensen til Kroatia. Behovene er store, og det er akutt mangel på mat, husly, vann, sanitære anlegg og helsetjenester.

- Det er så ille at mennesker sloss om mat og vann. Flyktningeleirene, spesielt i de nord-vestlige delene av Bosnia, er ikke etablert av offentlige myndigheter, så det er ingen som tar ansvar. De lokale myndighetene gjør så godt de kan, men har begrensede ressurser, sier Amir Omanović, leder for SOS-barnebyer i Bosnia og Herzegovina.

Syr hundre bind i uken

Før var jentene på ungdomsskolen i Malawi borte fra skolen når de hadde mensesen. I dag er alle de 640 elevene tilbake på skolebenken. Løsningen er noe så enkelt som hjemmesyddde bind!

Det var medlemmene i en lokal mamma-gruppe som tok affære. De begynte å lage sanitærbind av det de hadde tilgjengelig som flanellduker, plastpapir, kluter, knapper og tråder. Men da SOS-barnebyer i Malawi, gjennom Grieg Gender Challenge Programmet, oppdaget hvordan de slet med å lage sanitærbind for hånd, bestemte de seg for å

gi opplæring i å lage bind med symaskin.

- For hånd kan vi lage i gjennomsnitt 100 bind i måneden, men med symaskin lager vi ca 100 per uke, sier Madalitso Moffat, som leder gruppen.

I dag er alle de 640 jentene på ungdomsskolen forsynt med nok sanitærbind. Tiltaket gir også gode utslag på jentenes studieresultater. Det kan Lonjezo Banda, som drømmer om å bli sykepleier, bekrefte.

- Både jeg og mange av elevene pleide å bli hjemme under menstusjonen. Det trenger vi ikke lenger, sier Lonjenzo.

PILOTPROSJEKT FOR SØSKEN I FOSTERHJEM

SOS-barnebyer starter pilotprosjektet «Under samme tak» for å holde søsken sammen i fosterhjem.

Seks av ti søsken skilles fra hverandre når de plasseres i fosterhjem. Det viser SOS-barnebyers eget søskenbarometer.

Nå går organisasjonen i gang med å utvikle en egen fosterhjemsmodell som vil være spesielt tilrettelagt for å ivareta søsken. Den forener det beste fra to verdener: SOS-barnebyers globale og velprøvde omsorgsmodell og et kommunalt barnevern som på mange områder er helt i verdensklasse.

Tre pilotkommuner er med i prosjektet: Drammen, Lillehammer og Ringerike. Målet er at de første fosterfamiliene kan flytte inn i løpet av 2018. Den nye fosterhjemsmodellen har fått støtte over statsbudsjettet og når modellen er ferdig utviklet, vil den spres videre til andre kommuner.

- Behovet er stort og vi er imponert over hvor nytenkende og fleksible norske kommuner er, sier Sissel Aarak, programsjef i SOS-barnebyer Norge.

FOTO: PAAL AUDESTAD

Integreringsprosjektet SAMMEN er en suksess!

90 ungdommer var samlet på ettårsmarkeringen for integreringsprosjektet SAMMEN i april.

En fersk NTNU-rapport viser at prosjektet er en suksess.

- SAMMEN har bidratt til at ungdom har fått sammenheng i livene sine. Når ungdom møtes med utgangspunkt i felles interesser, gjør dette at rollene blir mer likeverdige, sier forsker Berit Berg, som har evaluert prosjektet.

SAMMEN ble startet opp i april i fjor sammen med tre forsøkskommuner. I dag er modellen spredt til 16 kommuner og bydelar over hele

Norge, og nær to hundre ungdommer har deltatt i små og store prosjekter det siste året. Kulturminister Trine Skei Grande er full av lovord:

- Vi trenger trygge, rause samfunn. Jeg vil skryte masse av SOS-barnebyer for alt dere har gjort for å få til det - spesielt gjennom SAMMEN. Jeg er stolt over det dere gjør i SAMMEN. Dere bygger de fellesskapene som gjør at vi kan være oss sjøl sammen, sier Skei Grande.

[Les mer om SAMMEN på våre nettsider!](#)

4

TALL SOM
TELLER

572
SOS-barnebyer

574
SOS-
familieprogram

184
skoler

534
barnehager

SOS-barnebyer støtter over en halv million barn og voksne i våre familieprogram, samt nesten 90 000 barn og unge gjennom SOS-familier og ungdomsprogram. Det gjør vi blant annet gjennom:

KRETSLØPET

Omsorgseffekten

En god barndom har verdi i seg selv, men den legger også grunnlaget for at vi kan fungere godt som voksne. Omsorg skaper bærekraftig samfunnsutvikling.

01

Stabil familie

At barn får vokse opp i en stabil familie, er grunnlaget for all utvikling.

03

Utbytte av skolegang og helse til å leve med

En stabil familie sørger for at barna får utbytte av skolegangen. De får nok mat til å konsentrere seg på skolen, og de kan fullføre skolegangen i stedet for å jobbe for å skaffe familien inntekt.

04

Fysisk og sosial utvikling

Barna får nok næring, og de får medisiner når de er syke. Hjernens utvikles normalt og grunnlaget legges for å kunne regulere emosjoner, konsentrere seg og løse problemer som voksne.

07

Samfunnsutvikling og bærekraft

De bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling, også fordi de har forutsetninger for å lykkes i å knytte sunne relasjoner og stifte familie. En stabil familie.

06

Kjøpekraft og skattebetaler

Dermed kan de betale skatt, kjøpe tjenester lokalt og holde flere i arbeid.

05

Muligheter i arbeidslivet

Med utviklede sosiale ferdigheter og fullført utdanning har barna gode muligheter i jobbmarkedet som voksne.

02

Tilgang til utdanning og helse

Barn trenger noen som kan ta dem med til skolen og helsestasjonen.

135

SOS-barnebyer er til stede i 135 land og territorier, og har programmer for barn i 129 land. SOS-barnebyer Norge har et spesielt finansieringsansvar for programmer i 15 hovedsamarbeidsland. I tillegg bidrar norske fadder til SOS-barnebyers arbeid over hele verden.

Her jobber vi

22

Nord- og Sør-Amerika

Vi støtter familier, barn og unge i 22 land. 104 820 barn og voksne får støtte gjennom våre familieprogram i lokalmiljøene, og 13 080 barn uten omsorg får et nytt hjem i SOS-familier, eller deltar i ungdomsprogram.

35

Europa

Vi støtter familier, barn og unge i 35 land. 142 650 barn og voksne får støtte gjennom våre familieprogram i lokalmiljøene, og 15 900 barn uten omsorg får et nytt hjem i SOS-familier, eller deltar i ungdomsprogram.

30

Asia

Vi støtter familier, barn og unge i 30 land. 94 860 barn og voksne får støtte gjennom våre familieprogram i lokalmiljøene, og 36 310 barn uten omsorg får et nytt hjem i SOS-familier, eller deltar i ungdomsprogram.

2

Oseania

Vi har én SOS-barneby i Oseania. 50 barn uten omsorg har fått et nytt hjem i SOS-familie i barnebyen Papara, som ligger på øya Fransk Polynesia. Den ble åpnet i 1996. I tillegg er SOS-barnebyer etablert i Australia.

46

Afrika

Vi støtter familier, barn og unge i 46 land. 163 170 barn og voksne får støtte gjennom våre familieprogram i lokalmiljøene, og 24 350 barn uten omsorg får et nytt hjem i SOS-familier, eller deltar i ungdomsprogram.

Hvem

SOS-barnebyer er en internasjonal humanitær organisasjon som jobber for at barn over hele verden skal få stabil omsorg fra voksne. SOS-barnebyer ansetter mennesker lokalt, og våre medarbeidere har unik kjennskap til og forståelse for lokale forhold og barns situasjon

Hva

Barn er totalt avhengig av voksen beskyttelse og omsorg. God omsorg øker sjansen for at barn får et godt liv, og kan bli en ressurs for samfunnet. Å sikre barn omsorg i en stabil familie er grunnleggende for all utvikling. Det løfter familier og fremtidige generasjoner ut av fattigdom og er samfunnets beste investering.

Hvordan

SOS-barnebyer jobber med familier, lokalsamfunn og myndigheter for å sikre at barn verden over får den omsorgen og beskyttelsen de trenger for å vokse og utvikle seg normalt. Vi forebygger at barn mister omsorg fra familien sin, og gir barn som er uten trygge voksne stabil omsorg i en ny familie. God omsorg innebærer at barn får utbytte av skolegang og tilgang til helsetjenester.